

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ : സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് ഒരു പ്രത്യേക സാങ്കേതിക പ്രശ്നമാണ്. എന്റെ കൈവശം ഇപ്പോൾ അതുസംബന്ധിച്ചുള്ള വിവരമില്ല. അതിനെക്കുറിച്ച് പരിശോധിക്കാം.

പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച ധവളപത്രം

2 (*302) ശ്രീ. എ.പി. അനിൽ കുമാർ :

ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ :

ശ്രീ. ഹൈബി ഇസ്രായേൽ :

ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ് : താഴെ കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മുഖ്യമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ:

(എ) സംസ്ഥാന വികസനം പരിസ്ഥിതിയ്ക്ക് കോട്ടം തട്ടാതെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം, പരിപാലനം, വികസനം എന്നിവയ്ക്കിടയിൽ ഒരു സന്തുലനം കണ്ടെത്തുമെന്ന പ്രഖ്യാപനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയ കാര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്;

(ബി) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച അവസ്ഥയുടെ ധവളപത്രം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടോ; ഇല്ലെങ്കിൽ അതിനുള്ള നടപടികൾ ഏത് ഘട്ടത്തിലാണെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?

മുഖ്യമന്ത്രി (ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ) : സർ,

- (എ) 1. കാർഷിക മേഖലയിൽ കീടനാശിനികളുടെ ഉപയോഗം പരമാവധി കുറച്ച് ജൈവകൃഷിയും ഉത്തമ കൃഷിരീതികളും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു വരുന്നു.
2. കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം, മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലൂന്നിയ പച്ചക്കറി കൃഷി എന്നിവ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.
3. ശുചിത്വം, മാലിന്യ സംസ്കരണം, കൃഷിവികസനം, ജലവിഭവ സംരക്ഷണം എന്നീ മേഖലകൾക്ക് ഊന്നൽ നൽകുന്ന ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയ്ക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്.
4. ഇ-മാലിന്യങ്ങളും പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളും ശാസ്ത്രീയമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതായിരിക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ പി.ഡബ്ല്യൂ.ഡി./പഞ്ചായത്ത് റോഡുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിന് പ്ലാസ്റ്റിക് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ തീരുമാനിക്കുകയും ആയത് നടപ്പിൽ വരുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
5. മണ്ണ് സംരക്ഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളും ഉരുൾപൊട്ടൽ പ്രദേശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണവും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

6. പാരമ്പര്യേതര ഊർജ്ജ സ്രോതസ്സുകൾ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.
7. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനമൂലമുണ്ടാകുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ നേരിടുന്നതിനും അതുമൂലമുണ്ടാകുന്ന അപകടങ്ങളുടെ അളവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനുമായി "സ്റ്റേറ്റ് ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ഓൺ ക്ലൈമറ്റ് ചേഞ്ച്" പുതുക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
8. വേമ്പനാട്, അഷ്ടമുടി, ശാസ്താംകോട്ട കായലുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണവും സംരക്ഷണവും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാനിന് രൂപം നൽകിവരുന്നു.
9. വായു, ജല മലിനീകരണം തടയാൻ നടപടികൾ ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.
10. ബയോഡൈവേഴ്സിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റികളെ (ബി.എം.സി.) കൂടുതൽ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

(ബി) കരട് ധവളപത്രം തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. ആയത് കാലതാമസം കൂടാതെ അംഗീകരിച്ച് പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ : സർ, മഴയാൽ സമ്പന്നമായ കേരളത്തിൽ കൃത്രിമ മഴ പെയ്യിക്കുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചാണ് കഴിഞ്ഞ ദിവസം ചർച്ച ചെയ്തത്. പാരിസ്ഥിതിക ആഘാതം എത്രമാത്രം വലുതാണെന്നതിന്റെ തെളിവാണ്. പരിസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ധവളപത്രത്തിന്റെ കരട് തയ്യാറായി എന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ ധവളപത്രം, ജനപ്രതിനിധികളും പരിസ്ഥിതി പ്രവർത്തകരും എല്ലാവരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഇന്നത്തെ പാരിസ്ഥിതിക അവസ്ഥ എന്തെന്ന് ജനങ്ങളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിനും അത് പരിരക്ഷിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ പോകുന്നു എന്നുള്ള കാര്യം ജനങ്ങളെ അറിയിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി ഒരു സമഗ്രമായ വൈറ്റ് പേപ്പറായി മാറ്റുന്നതിനുള്ള നടപടി ഗവൺമന്റിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ബഹുമാന്യനായ അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിദഗ്ദ്ധരുമായി ചർച്ച ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കാൻ സാധിക്കും. അതോടൊപ്പം ജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടിയും ധവളപത്രത്തിന്റെ ഭാഗമായി സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എ. പി. അനിൽ കുമാർ: സർ, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കുക എന്നുപറയുന്നതോടൊപ്പം രണ്ട് കാഴ്ചപ്പാടുകളാണ് ഇന്നുള്ളത്. ആദ്യത്തേത്, വികസനം വന്നാൽ പരിസ്ഥിതി പൂർണ്ണമായി തകരുമെന്ന കാഴ്ചപ്പാട്. മറ്റൊന്ന്, പരിസ്ഥിതിയാണ് വികസനത്തിന്

എതിർ എന്ന കാഴ്ചപ്പാട്. പരിസ്ഥിതിയിലധിഷ്ഠിതമായ വികസനമെന്നൊരു കാഴ്ചപ്പാടാണ് കേരളം പോലെയുള്ള ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് ഏറ്റവും കൂടുതൽ അടികാമ്യം. കേരളത്തിലെ വിനോദസഞ്ചാര മേഖലകളിലൊക്കെ അത്തരത്തിലുള്ള ഒട്ടനവധി പദ്ധതികളുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി, ജഡായു പാറ, പാതിരാമണൽ തുടങ്ങിയ ചില പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ അവിടെ പരിസ്ഥിതി കൂടുതൽ പുഷ്ടിപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്നുള്ള ഒരു യാഥാർത്ഥ്യം നിലനിൽക്കുമ്പോഴാണ് ഈ രണ്ട് വാദങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഏറ്റുമുട്ടലിന്റെ പേരിൽ വികസനം മുടങ്ങുന്നത്. പരിസ്ഥിതി വേണ്ടരീതിയിൽ മുന്നോട്ടുകൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയാത്തൊരു സാഹചര്യവും ഉണ്ടാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഇക്കാര്യത്തിൽ സമന്വയമുണ്ടാക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച്, അതിലൂടെ കേരളത്തിന് വേണ്ടരീതിയിലുള്ള കൂടുതൽ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളും പദ്ധതികളും കൊണ്ടുവരുന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു സമീപനം സ്വീകരിക്കാൻ ഗവൺമെന്റ് തയ്യാറാകുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഇതിൽ ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള ഒരു മൗലികവാദ നിലപാട് സ്വീകരിക്കണമെന്നല്ല സർക്കാരിന്റെ അഭിപ്രായം. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിക്കേണ്ടത് പ്രധാനമാണ്. പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വികസന നടപടികളാണ് സ്വീകരിക്കുക. അപ്പോൾ ഒരു സംതുലനാവസ്ഥ ഇക്കാര്യത്തിൽ സ്വീകരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് സർക്കാരിന്റെ നിലപാട്.

ശ്രീ. കെ. മുരളീധരൻ: സർ, പരിസ്ഥിതിക്ക് ഏറ്റവും ആഘാതമുണ്ടാക്കുന്നതാണ് ഇലക്ട്രോണിക് വേസ്റ്റുകൾ (ഇ-വേസ്റ്റ്). ഇവ കേരളത്തിൽ പലയിടത്തും കുമിഞ്ഞ് കൂടുന്നതായി റിപ്പോർട്ടുണ്ട്. മാത്രമല്ല, ഇവ മറ്റ് രാജ്യങ്ങളിൽനിന്നുപോലും കേരളത്തിലേയ്ക്ക് വരുന്നുവെന്നും ഈ അടുത്ത കാലത്ത് കൊച്ചി കസ്റ്റംസ് ക്ലറേ ഇ-വേസ്റ്റുകൾ പിടിച്ചുവെന്നുമൊക്കെ പത്ര വാർത്തയുണ്ടായി. ഇത് സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; ഇ-വേസ്റ്റുകൾ ഇല്ലായ്മ ചെയ്യാൻ എന്ത് നടപടിയാണ് സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നത്?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന നടപടികളിൽ ഒരു ഭാഗം ഇലക്ട്രോണിക് വേസ്റ്റാണ്. അത് വിവിധ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സംഭരിക്കുകയും കേന്ദ്രീകൃത രീതിയിൽ ഡിസ്പോസ് ചെയ്യുന്ന നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതിനാവശ്യമായ സംസ്കരണ കേന്ദ്രം കേന്ദ്രീകൃതമായ രീതിയിൽ ഒരുക്കേണ്ടതുണ്ട്. വിദേശത്തുനിന്നും വന്ന വേസ്റ്റുകളുടെ കാര്യം സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിരുന്നു. ഒരു കാരണവശാലും വിദേശമാലിന്യങ്ങൾ ഡമ്പ് ചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലമാക്കി കേരളത്തെ മാറ്റാൻ പറ്റില്ല എന്നുള്ളതാണ് സർക്കാരിന്റെ നിലപാട്.

ശ്രീ. ഹൈബി ഇറുഡൻ: സർ, Sustainable and inclusive growth എന്നുള്ളത് ഇന്ന് ലോകം മുഴുവൻ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഒരു വികസന തത്വമാണ്. പരിസ്ഥിതിവാദികളും പ്രകൃതിക്കുവേണ്ടി നിലനിൽക്കുന്നവരും എല്ലാം വികസന വിരോധികളാണെന്ന് താങ്കൾ കഴിഞ്ഞ ദിവസം ഒരു പ്രസ്താവന നടത്തുകയുണ്ടായി. പരിസ്ഥിതികമായി ചൂഷണം ചെയ്യപ്പെടുന്ന, പരിസ്ഥിതിയ്ക്ക് കോട്ടം തട്ടുന്ന പല പദ്ധതികളും പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. വികസനത്തിന്റെ പേരിൽ പ്രകൃതിയെ ചൂഷണം ചെയ്യുന്ന അത്തരം ആളുകളെ നിലയ്ക്കുനിർത്താതെ സർക്കാർ മുന്നോട്ടുപോകുന്നത് നാടിന് ഗുണകരമാകുമോ; കേരളത്തിൽ അനിയന്ത്രിതമായി പരിസ്ഥിതി ചൂഷണം ചെയ്യുന്നവരെ നിയന്ത്രിക്കാൻ സർക്കാർ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണ നീക്കാൻ ഈ ചോദ്യം സഹായകരമാണ്. ഒരു പ്രസ്താവന നടത്തുന്ന ഘട്ടത്തിൽ, 'നിങ്ങളോ ഞങ്ങളോ അല്ലാത്ത ഒരു കൂട്ടർ എല്ലാ വികസനത്തെയും തടയാൻ ശ്രമിക്കുന്നു'വെന്ന് ഞാൻ പറയുകയുണ്ടായി. അത് പരിസ്ഥിതിവാദികളെ ഉദ്ദേശിച്ചല്ല പറഞ്ഞത്. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്ത് അത്തരമൊരു വിഭാഗമുണ്ട്. ആ വിഭാഗം ഏത് നല്ല കാര്യം വരുമ്പോഴും അതിനെ എതിർക്കും. പരിസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവർത്തിക്കുന്നവർ ആത്മാർത്ഥമായി നിലപാടുകൾ സ്വീകരിക്കുന്നവരാണ്. പക്ഷേ അല്പം ബോധപൂർവ്വം തന്നെ ഇത്തരം നിലപാടുകളെ എതിർക്കുന്ന ഒരു സംഘടിത വിഭാഗം കേരളത്തിൽ ഉയർന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. അവരെയാണ് ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചത്. അക്കാര്യത്തിൽ ഒരു തെറ്റിദ്ധാരണയും വേണ്ട.

ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ്: സർ, പ്ലാസ്റ്റിക് കത്തുമ്പോൾ ഡയോക്ലിൻ, ഫ്യൂറാൻസ്, കാർബൺ മോണോക്സൈഡ്, നൈട്രജൻ ഓക്സൈഡ് തുടങ്ങിയ നിരവധി മാരകമായ വിഷവാതകങ്ങളാണ് പുറത്തേയ്ക്കുവരുന്നത്. ഭക്ഷണ പദാർത്ഥങ്ങൾപോലും ധാരാളമായി പ്ലാസ്റ്റിക്സിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഈ പ്ലാസ്റ്റിക്സുകളൊക്കെ നമ്മുടെ നദികളിലാണ് കൂടുതലും അടിഞ്ഞുചേരുന്നത്. നദീസംരക്ഷണത്തെ സംബന്ധിച്ച് ചിന്തിക്കുമ്പോൾ ഈ ഓരോ തുള്ളി വെള്ളവും രൂപപ്പെടുന്ന പശ്ചിമഘട്ടത്തിന്റെ മലനിരകളെ സംബന്ധിച്ച ഗൗരവതരമായൊരു സമീപനമാണ് നമ്മൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടത്. ലോക പ്രശസ്ത ശാസ്ത്രജ്ഞനായ മാധവ് ഗാഡ്ഗിൽ മുന്നോട്ടുവച്ച പശ്ചിമഘട്ടത്തെ സംരക്ഷിക്കണമെന്ന വസ്തുത, ചർച്ച ചെയ്യാൻ പോലും കേരള സമൂഹം അനുവദിച്ചില്ല. ആ വസ്തുതയുടെ യാഥാർത്ഥ്യം എന്തെന്ന് ഗൗരവതരമായൊരു ചർച്ച നടത്താൻ അങ്ങ് തയ്യാറാകുമോ ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, മാധവ് ഗാഡ്ഗിൽ റിപ്പോർട്ടിനെക്കുറിച്ച് സംസ്ഥാനത്തെ ബഹുജനങ്ങളിൽ വലിയ തോതിലുള്ള ആശങ്കകൾ ഉയർന്നുവന്നിരുന്നു. ബഹുജനങ്ങളെ പ്രതിനിധീകരിക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾക്കെല്ലാം അത്

സംബന്ധിച്ച് എതിരഭിപ്രായവും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയപാർട്ടിയും അതിനോട് പൂർണ്ണമായും യോജിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതാണ് ഇവിടെ ഉയർന്നുവന്നത്. പശ്ചിമഘട്ടത്തെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനെന്നും ഇവിടെ ആരും എതിരല്ല. പശ്ചിമഘട്ടം സംരക്ഷിക്കുമ്പോൾ ജനങ്ങളെക്കൂടി കാണണമെന്നതാണ് സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നിലപാട്. ജനങ്ങളെ കാണാതെ വെറും പശ്ചിമഘട്ട സംരക്ഷണമെന്ന് മാത്രം പറഞ്ഞുകൊണ്ട് പോകാൻ കഴിയില്ല. ഇതാണ് നിലവിലുള്ള യാഥാർത്ഥ്യം.

ശ്രീ. രാജു എബ്രഹാം: സർ, വെള്ളവും വായുവുമടക്കം മലിനീകരണ തോത് അളക്കുന്നതിന്റെ ലോക മാനദണ്ഡം, Respirable Suspended Particle Matter (RSPM), ഒരു ക്യൂബിക് മീറ്ററിൽ 60 മൈക്രോഗ്രാമാണ്. ഈ കണക്കുപ്രകാരം കൊച്ചിയിലെ മലിനീകരണ തോത് 80 മുതൽ 90 വരെയും കണ്ണൂരിൽ 63-ഉം ആണ്. ഇത് വളരെ അപകടകരമായൊരു അവസ്ഥയാണ്. ഇവിടെയാണ് ഹരിത കേരളം പദ്ധതിയുടെ പ്രസക്തി ഉയരുന്നത്. പുതിയ തലമുറകളെ ഉൾപ്പെടെ ഇതിനെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരാക്കണം. അതുകൊണ്ട് സ്കൂൾ സിലബസിൽ പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന കാര്യം ഗൗരവമായി പരിഗണിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വരുന്ന തലമുറയെ ഇക്കാര്യത്തിൽ ബോധവൽക്കരിക്കുക എന്നുള്ളതാണ് പ്രധാനം. ഹരിത കേരളം പദ്ധതി ഏറ്റെടുക്കുക കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നത് സ്കൂളുകളിലാണ്. പാഠ്യപദ്ധതിയിലും ഇക്കാര്യത്തിൽ ആവശ്യമായ ജാഗ്രത പുലർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. എൽദോസ് കുന്നപ്പിള്ളി: സർ, നമ്മുടെ പുഴകളെല്ലാം നാശത്തിന്റെ വക്കിലാണ്. ഉദാഹരണമായി, എറണാകുളം ജില്ലയിലെ മുവാറ്റുപുഴ ആറ്, അവിടെ ഇ-കാളി ബാക്ടീരിയ കൊണ്ട് നിറഞ്ഞു. കടമ്പ്രയാർ, ഇന്ന് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട നദിയായി മാറി. കോണോത്തുപുഴ, കൊച്ചി കായലിനെയും വേമ്പനാട് കായലിനെയും തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന പുഴയായിരുന്നു. ഇന്ന് ആ പുഴയില്ല. ഇങ്ങനെ പുഴകളെല്ലാം നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. പരിസ്ഥിതിയ്ക്ക് ഏറ്റവും വിനാശകരമായ രീതിയിൽ ഇതുമുന്നിലൊന്നിരിക്കുമ്പോൾ, ഈ പുഴകളെ സംരക്ഷിക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ള എന്തെങ്കിലും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; അതിന് ഗവൺമെന്റ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; എന്തൊക്കെയാണ് അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അങ്ങേയ്ക്ക് സൂചിപ്പിക്കാനുള്ളത്?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നം സംബന്ധിച്ച് പരിശോധിക്കുമ്പോൾ ഏറ്റവും ഗൗരവമായി കാണേണ്ട കാര്യം കേരളം ഒരു വിപുലമായ സെപ്റ്റിക് ടാങ്കായി മാറുന്നു എന്നതാണ്. ഇതിനാവശ്യമായ ഒരു നടപടിയും ഫലപ്രദമായി സ്വീകരിക്കാൻ നമുക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ഇത് സംസ്കരിക്കുക എന്നത് വളരെ പ്രധാനമാണ്. അത് കേന്ദ്രീകരിച്ച് സംസ്കരിക്കുന്നതിനുപകരം വികേന്ദ്രീകൃതമായ രീതിയിൽ സംസ്കരിക്കുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടാകണം. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ പല നദികളിലെയും ജലം മലിനമായിരിക്കുകയാണ്. നമ്മുടെ ആരോഗ്യസ്ഥിതിയെ നമ്മൾ തന്നെ തകർക്കുന്ന നിലയിലേയ്ക്കാണ് കാര്യങ്ങൾ എത്തുന്നത്. ഇതിൽ കൂടുതൽ ഫലപ്രദമായ നടപടികളിലേയ്ക്ക് നിങ്ങളുടെതായുണ്ട്. ഹരിത കേരളം പദ്ധതി ഒരു ഭാഗമേ ആകുന്നുള്ളൂ. അതോടൊപ്പം സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകളുടെ സംസ്കരണരീതി കൂടി നല്ല രീതിയിൽ നടപ്പാക്കാൻ നമുക്ക് സാധിക്കേണ്ടതായുണ്ട്.

ശ്രീ. മുഹമ്മദ് മുഹസിൻ പി.: സർ, നെൽവയൽ തണ്ണീർത്തട സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം പാവപ്പെട്ട ആളുകൾക്ക് വീട് വയ്ക്കാനുള്ള പ്രൊവിഷനണ്ട്. പലപ്പോഴും ആ നിയമപ്രകാരം വീട് വയ്ക്കുമ്പോൾ, വയലിലേയ്ക്ക് വരുന്ന ജലം സ്ഥിരമായി തടയപ്പെടുന്നതിനാൽ പിന്നീട് സമീപത്തുള്ള വയലുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യം സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ; ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ; കേരളത്തിൽ വീട് വയ്ക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ടാണ് ഏറ്റവും കൂടുതൽ വിഭവ ചൂഷണം നടക്കുന്നത്. ഭവന നിർമ്മാണത്തിന് കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി പരിഗണിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു നയം സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഓരോ അണുക്കുംബത്തിനും സ്വന്തമായി വീടുണ്ടാവുക എന്ന സംസ്കാരത്തിലേയ്ക്കാണ് കേരളം എത്തിച്ചേർന്നിട്ടുള്ളത്. അതിന്റെ ഭാഗമായി പലപ്പോഴും വയലുകളിൽ വീട് വയ്ക്കേണ്ട അവസ്ഥയുണ്ടാകുന്നു. അങ്ങനെ വീട് വയ്ക്കുമ്പോൾ സമീപത്തുള്ള വയലുകൾ ഉപയോഗിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യമുണ്ടാകുന്നുവെന്ന് ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്. വെള്ളത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് തടസ്സപ്പെടുത്താതെ നികത്തൽ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയും. സൈഡിലൂടെ വെള്ളം ഒഴുക്കിപ്പോകുന്നതിനായി തോടുകളും മറ്റ് സൗകര്യങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. വീട് നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾക്ക് ഇപ്പോൾ ദൗർലഭ്യം നേരിടുന്നുണ്ട്. അക്കാര്യത്തിൽ പുതിയൊരു കാഴ്ചപ്പാട് എങ്ങനെ സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുമെന്ന് പൊതുവായി ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടേണ്ട കാര്യമാണ്.

ശ്രീ. കെ. എം. ഷാജി: സർ, ഒരേക്കർ കണ്ടൽവനം ഏകദേശം 100 ഏക്കർ വനഭൂമിയ്ക്ക് തുല്യമായിട്ടുള്ള ജൈവ വൈവിധ്യങ്ങളാൽ സമൃദ്ധമാണ്. ഇപ്പോൾ ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് തന്നെയാണ് കണ്ടൽ വനങ്ങളും പരിരക്ഷിക്കുന്നത്. എന്നാൽ കണ്ടൽ വനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ആവശ്യമായ മോണിറ്ററിംഗ് നടത്താൻ പലപ്പോഴും ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിന് സാധിക്കുന്നില്ല. കണ്ടൽ വനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാൻ ഒരു പ്രത്യേക വിംഗ് രൂപീകരിക്കുമോ ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് തന്നെയാണ് ഇപ്പോൾ കണ്ടൽവനങ്ങൾ പരിരക്ഷിക്കുന്നത്. കണ്ടൽ വനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ ഫോറസ്റ്റ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ജാഗ്രത കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചത് പ്രായോഗിക പ്രശ്നമാണ്. അത് പരിഹരിക്കുന്നതിന് എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണമെന്ന് പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ: സർ, സംസ്ഥാനത്തെ തടാകങ്ങളും കുളങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നത് ഗവൺമെന്റ് വ്യക്തമാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിലെ പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളും അതിലോല പ്രദേശങ്ങളും തമ്മിൽ തരംതിരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; ഇവ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ എന്താണെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ? ജലവും പരിസ്ഥിതിയും സംരക്ഷിക്കുന്ന നടപടികളിൽ ഇതുകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടി ഗവൺമെന്റ് സ്വീകരിക്കുമോ; അതിലോല പ്രദേശങ്ങളും ലോല പ്രദേശങ്ങളും തരംതിരിച്ചുള്ള റിപ്പോർട്ട് ഗവൺമെന്റിന്റെ കൈവശമുണ്ടോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഈ പ്രദേശങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടണമെന്ന നിലപാടുതന്നെയാണ് പൊതുവേയുള്ളത്. എന്നാൽ സംരക്ഷിക്കുന്നതാൽ എന്ന കാര്യത്തിൽ ചില വ്യക്തതകൾ വരേണ്ടതായുണ്ട്. ആ വ്യക്തത വേണമെന്നതാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിലപാട്.

ശ്രീ. വി. ഡി. സതീശൻ: സർ, മുഖ്യധാരാ രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികൾ പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളിൽ നിന്നൊഴിഞ്ഞുനിൽക്കുമ്പോൾ അങ്ങ് സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ സാമൂഹ്യവിരുദ്ധ ശക്തികളും തല്പരകക്ഷികളും ഇത്തരം പ്രക്ഷോഭങ്ങളിൽ നഴ്ത്തുകയറുന്നുണ്ട് എന്നത് യാഥാർത്ഥ്യമാണ്. കേരളത്തിന്റെ അമൂല്യമായ മിനറൽസ്, കല്ല്, മണ്ണ് തുടങ്ങിയവയുൾപ്പെടെ അനിയന്ത്രിതമായി കൊള്ളയടിക്കപ്പെടുമ്പോൾ കേരളം വലിയ പാരിസ്ഥിതിക ദുരന്തത്തിലേയ്ക്ക് എത്തപ്പെടുകയാണ്. വെള്ളമില്ലാത്ത അവസ്ഥയിലെത്തി. പശ്ചിമഘട്ട മലനിരകളിൽനിന്ന് ഉരുവിടുന്ന 41 നദികളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനവേണ്ടി സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി അധികാരങ്ങളുള്ള ഒരു റിവർ ബേസിൻ അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുക എന്നത് ഗവൺമെന്റിന്റെ മുമ്പാകെ വർഷങ്ങളായുള്ള കാര്യമാണ്. നദികളെയും ജലത്തെയും സംരക്ഷിക്കാൻ കഴിയുന്ന സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി അധികാരങ്ങളുള്ള റിവർ ബേസിൻ അതോറിറ്റി രൂപീകരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അങ്ങ് കൂടുതൽ താല്പര്യമെടുക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, നദികൾ സംരക്ഷിക്കുക എന്നത് തന്നെയാണ് പൊതുവേ സർക്കാരിന്റെ നിലപാട്. അതിനതകുന്ന നടപടികൾ ഇപ്പോൾത്തന്നെ സ്വീകരിക്കാൻ ആലോചിക്കുന്നുണ്ട്. അതിന്റെ ഭാഗമായി

മാലിന്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനാണ് ഇപ്പോൾ മുൻഗണന കൊടുക്കേണ്ടത്. അതോടൊപ്പം സംരക്ഷണ നടപടികളും സ്വീകരിക്കും. ആ ഘട്ടത്തിൽ ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച കാര്യവും പരിശോധിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കെ. വി. അബൂൾ ഖാദർ: സർ, റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് അടിസ്ഥാനപരമായി ഉപയോഗിക്കുന്നത് കരിങ്കല്ലാണ്. 1000 കിലോമീറ്റർ റോഡ് നിർമ്മിക്കാൻ ഒരു മലയെങ്കിലും ഇടിക്കേണ്ടിവരുന്നു. റോഡില്ലാതെ ഒരു പരിഷ്കൃത സമൂഹത്തിന് മുന്നോട്ടുപോകാൻ സാധിക്കില്ല. സഞ്ചാരയോഗ്യമായ നല്ല റോഡുകൾ ആവശ്യമാണ്. റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് അസംസ്കൃത വസ്തുവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന കരിങ്കല്ലിന് പകരമുള്ള സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചില്ലെങ്കിൽ 10 വർഷത്തിനുള്ളിൽ കേരളത്തിൽ ഗുരുതരമായ പരിസ്ഥിതി നാശമുണ്ടാകും. അതുകൊണ്ട് റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് കരിങ്കല്ലിന് പകരമായുള്ള സംവിധാനത്തെക്കുറിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായൊരു പരിശോധന നടത്താൻ സാധിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, സാഹചര്യങ്ങളും ആവശ്യകതയുമാണ് പുതിയ കണ്ടുപിടിത്തങ്ങൾക്ക് വഴിവയ്ക്കുന്നത്. അത്തരമൊരു പരിശോധനയിലേയ്ക്ക് നാം കടക്കേണ്ടതായുണ്ട്.

ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ: സർ, 'കിഴക്കിന്റെ വെനീസ്' എന്നറിയപ്പെടുന്ന കട്ടനാട് മേഖല ഇപ്പോൾ നാശത്തിന്റെ വക്കിലാണ്. പോള കയറി ജലയാനങ്ങൾക്ക് സഞ്ചരിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യമാണ് അവിടെയുള്ളത്. അങ്ങിവിടെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ 5 നദികൾ വന്നുചേരുന്ന വേമ്പനാട് കായലിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്, കപ്പികൾ തുടങ്ങിയ മാലിന്യങ്ങൾ ഒരുമിച്ചുകൂടി അതൊരു മാലിന്യക്കുപ്പായി മാറുകയാണ്. അത് മാറ്റുന്നതിന് മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ കഴിയുമോ; പോള നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിന് ശാസ്ത്രീയമായ നടപടി സ്വീകരിച്ച് കട്ടനാടൻ മേഖലയിലെ ജനജീവിതം സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വേമ്പനാട് കായലിന്റെ ശുദ്ധീകരണത്തിന് ഗൗരവമായിത്തന്നെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാനാണ് സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. അതീവ പ്രാധാന്യത്തോടെതന്നെ ആ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നതാണ്. അതോടൊപ്പം ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ പോള നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനാവശ്യമായ നടപടികളും സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ: സർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി പറഞ്ഞതുപോലെ കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ സെപ്റ്റിക് ടാങ്കായി കട്ടനാട് കായലുകൾ മാറിയിരിക്കുകയാണ്. പമ്പ മുതൽ ഒഴുകിവരുന്ന നദികളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്കും

മറ്റ് മാലിന്യങ്ങളും വന്നടിയുകയാണ്. കർഷകർ ഇരുപ്പു കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി തണ്ണീർമുക്കം ബണ്ട് അടച്ചിരിക്കുകയാണ്. വർഷങ്ങളായി ഈ ബണ്ട് തുറക്കുന്നില്ല. നെല്ല് സംഭരിക്കാതെ തന്നെ കർഷകന് പണം നൽകിക്കൊണ്ട് രണ്ട് വർഷം ഈ ഷട്ടർ തുറന്നിടാൻ കഴിയുമോയെന്ന് പരിശോധിക്കണം. അതുപോലെ വെനീസ് പോലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ സെപ്റ്റിക് ടാങ്ക് മാലിന്യം കടലിലേയ്ക്ക് വരുന്നതടയ്ക്കലും അവിടെ ആറ് മണിക്കൂറിലൊരിക്കൽ വേലിയേറ്റവും ആറ് മണിക്കൂറിലൊരിക്കൽ വേലിയിറക്കവും നടക്കുന്നതിനാൽ മാലിന്യം പ്ലഷ് ചെയ്ത് പോകുന്നു. ഉപ്പുവെള്ളം കയറുന്നതിനാൽ കളവാഴ നശിക്കുന്നു. കാശ്മീരിലെ ലേ തടാകത്തിൽ കളവാഴ വരുന്നതിന് ഒരു മെഷീനുണ്ട്. ഇതിന്റെയെല്ലാം ഡീറ്റെയിൽസ് എന്റെ കൈവശമുണ്ട്, ഞാൻ നൽകാം. കർഷകർക്ക് സബ്സിഡി പോലെ പണം കൊടുത്തുകൊണ്ട് ഷട്ടർ രണ്ട് വർഷം തുറന്നിട്ടാൽ ആറ് മണിക്കൂർ കൂടുമ്പോൾ പ്ലഷിംഗ് നടക്കും. ഇപ്രകാരം കായലിലുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ കടലിലേയ്ക്ക് പോകുന്ന രീതിയിൽ ഒരു പദ്ധതി ഈ ഗവൺമെന്റ് നടപ്പിലാക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വേമ്പനാട്ട് കായലിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനായി പറഞ്ഞ പരിഹാര നടപടി, ജനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നമായതുകൊണ്ട് വിശദമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഉപ്പുവെള്ളം കയറുന്നത് വെള്ളം ശുദ്ധീകരിക്കാൻ നല്ലൊരു മാർഗ്ഗം തന്നെയാണ്. എന്നാൽ കൃഷിക്കാർ അത് എങ്ങനെ സ്വീകരിക്കുമെന്നുള്ളത് പരിശോധിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. ഏതായാലും അദ്ദേഹം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച കാര്യം തള്ളിക്കളയാൻ കഴിയുന്നതല്ല. എന്നാൽ അവിടെയുള്ള വെള്ളം കുടിവെള്ള ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ്. ഇതെല്ലാം ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. എന്താണ് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയെന്നത് പരിശോധിക്കാം, ബഹുമാനപ്പെട്ട അംഗം സൂചിപ്പിച്ചത് എങ്ങനെ പ്രായോഗികമാക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നതും പരിശോധിക്കാം. കളവാഴ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനുള്ള യന്ത്രത്തെപ്പറ്റിയുള്ള വിവരങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈവശമുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞു. അത് കൈമാറുന്നത് നല്ലതാണ്, നമുക്ക് പരിശോധിക്കാം.

ശ്രീ. സി. മമ്മൂട്ടി: സർ, ജീവവായുപോലെ വളരെ പ്രാധാന്യത്തോടെ കാണേണ്ട ഒരു വിഷയമാണ് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണം. അതിന്റെ ഭാഗമായി മാലിന്യം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചപ്പോൾ വീടുകളിലും, മറ്റു പ്രദേശങ്ങളിലും നിന്ന് മാലിന്യങ്ങൾ സംഭരിച്ച് ലോറിയിൽ കയറ്റി നാഷണൽ ഹൈവേയിലൂടെയോ, ഊട്ടുവഴിയിലൂടെയോ വിതറി അരമണിക്കൂർ കൊണ്ട് ഇത് ഒഴിവാക്കും. അതുപോലെ കളസ് മാലിന്യം വീടുകളിൽനിന്ന് ശേഖരിച്ച് പുഴയിലൊഴുക്കുന്നു. ഇത്തരം മാലിന്യങ്ങൾ റോഡുവക്കുകളിലും പുഴയിലും ഒഴുക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ശക്തമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും

803/2019

പിഴ ചുമത്തുന്നതിനും നിയമത്തിന്റെ അഭാവത്താൽ സാധിക്കാത്തതിനാൽ, ഇത്തരം മാലിന്യങ്ങൾ വീണ്ടും പബ്ലിക് സ്ഥലങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഒഴുകാൻ കാരണമാകുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം സംഭവങ്ങളെ കർശനമായി നേരിടുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, ബഹുമാന്യനായ അംഗം ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുപോലെ, മാലിന്യം ഒരുസ്ഥലത്തുനിന്നും ശേഖരിച്ച്, വാഹനത്തിൽ കൊണ്ടുപോയി മറ്റൊരു സ്ഥലത്ത് തട്ടുന്ന രീതി കുറുകരമാണ്. ഇത് തടയുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്പോൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ ജാഗ്രതയോടെയുള്ള സമീപനം ജനങ്ങളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും ഉയർന്നുവരുന്നതുകൊണ്ട് ഫലപ്രദമായ രീതിയിൽ നമുക്കിത് തടയാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്. സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകളിൽ നിന്നും മാലിന്യം നീക്കംചെയ്യുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഏതെങ്കിലും പുഴകളിൽ തട്ടുന്ന അവസ്ഥ ചില ഘട്ടങ്ങളിലുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇക്കാര്യത്തിലും ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. ബജറ്റ് നിർദ്ദേശം ബഹുമാന്യനായ അംഗത്തിന്റേയും ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാവും. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ സർക്കാർ ഫലപ്രദമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്.

ശ്രീ. ചിറ്റയം ഗോപകുമാർ: സർ, പരിസ്ഥിതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലെ പ്രകൃതിയ്ക്ക് യാതൊരുവിധ കോട്ടവും സംഭവിക്കാതെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും കൂടുതൽ പരിപോഷിപ്പിച്ച് വരും തലമുറയ്ക്ക് കൈമാറുന്നതിനുമുള്ള നിയമനിർമ്മാണവും, ബോധവൽക്കരണവും നടത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമോ?

ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ: സർ, വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യമാണ് ബോധവൽക്കരണം. ബോധവൽക്കരണ നടപടികളാണ് ഇപ്പോൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. ഹരിത കേരളം പദ്ധതി ഏറ്റവും വലിയ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടിയാണ്. അതോടൊപ്പം അതിന്റെ പ്രത്യേകമായ ഘട്ടത്തിൽ ആവശ്യമായ നിയമനിർമ്മാണങ്ങളും നടത്താവുന്നതാണ്.

സേവനാവകാശ നിയമം

3 (*303) ശ്രീ. കെ. കെ. രാമചന്ദ്രൻ നായർ :

ശ്രീ. പി. കെ. ശശി :

ശ്രീ. ഇ. പി. ജയരാജൻ :

ശ്രീമതി പി. അയിഷാ പോറ്റി : താഴെക്കാണുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് മുഖ്യമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകുമോ?

(എ) സംസ്ഥാനത്ത് സേവനാവകാശ നിയമം നിലവിൽ വന്നത് എന്ന് മുതലാണ്, കഴിഞ്ഞ സർക്കാർ പ്രസ്തുത നിയമം ഫലപ്രദമായി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നോ; വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുമോ;